

IN MEMORIAM

Franci Lenarčič

Nerazumljiva so pota človeškega življenja, negotova je pot, ki nenadoma prekine nit obstoja in v družini, med delovnimi tovariši in prijatelji zapusti nepopravljivo vrzel. Vedno, kadar se to dogodi, je težko najti prave besede v zadnje slovo in pozdrav. Izredno težko pa je to takrat, ko kosa smrti poseže po svetu mladosti.

Naš Franci ni bil star ni 39 let, ko je zapustil družino, delo v svoji temeljni organizaciji in delo v naši sredini. Poznali smo ga kot skromnega in delovnega tovariša, posebno še na področju inventivne dejavnosti.

V vrstah sindikata ga zasledimo v sredini sedemdesetih let kot predsednika OOZS. S svojim delom in skromnostjo si je pridobil zaupanje za delo v občinskem svetu, katerega član je postal leta 1978. Dve leti kasneje je bil izbran za delegata na 9. kongresu ZSJ v komisijo za proizvodnjo in obdelavo kovin. Leta 1982 je bil ponovno izvoljen v Občinski svet ZS, v predsedstvo in za predsednika komisije za inovacijsko dejavnost. Predstavljal nas je na 10. kongresu ZS Slovenije. Leta 1982 je bil predlagan in izvoljen za člana v svetu Zveze sindikatov Jugoslavije. Za svoje delo je v letu 1983 prejel srebrni znak Občinskega sveta ZS Grosuplje.

Francija smo poznali vsi predvsem po njegovi skromnosti. V sredini, za katero je vedel, da ni važno, kako se izrazi in da so važne predvsem misli, ki jih bo izrekel, je njegova ustvarjalnost prišla vedno do izraza.

Posebno aktiven je bil na področju inovacijske dejavnosti.

Vedno je razmišljal, v čem bi bilo mogoče še spodbuditi delo v OOZS, da bi izvajanje izboljšav dobilo svoj smisel, prav tako tudi o prispevku k boljšemu dohodku delovne sredine, o nagrajevanju inovatorjev in predstavitvi umestnosti in poslovnega uspeha zaradi uvedbe izboljšave v delovnem procesu. Njegove zadnje predloge, ki jih je podal na seji predsedstva bomo kot njegov zadnji prispevek v kratkem posredovali vsem OOZS.

Občinski svet ZSS

MESEC OKTOBER — MESEC VARSTVA PRED POŽAROM

Čuvajmo dom, delovna mesta in okolje pred požarom

Melec požarne varnosti je že ustaljena požarno-preventivna akcija. Z njo želimo opozoriti vse delovne ljudi in občane na požarne nevarnosti, ki vsako leto prizadenejo mnogo škodo, na družbenem in zasebnem imetju. Škode pa so še posebno velike ob elementarnih nesrečah, kot so potresi, in ne nazadnje v vojni. Prav je, da znamo v vseh teh primerih pravilno ukrepati. Naša prizadevanja so usmerjena predvsem v to, da občane in delavce opozarjamo na vsakdanje primere požarov, ki največkrat nastanejo zaradi malomarnosti, neprevidnosti in nevednosti. To velja še posebno za otroke, ki stikajo za vžigalicami, jih prižigajo in mečejo naokoli, kurijo tam kjer je najbolj nevarno in tako povzročajo številne požare. Posledice teh nepremišljenosti so ne samo materialne, ampak tudi psihološke.

Naša prizadevanja za zmanjšanje števila požarov, ki požirajo milijone družbenega in zasebnega premoženja, so tudi prispevek h krepitvi naše družbene samozasčite, obenem pa tudi gospodarske in ekonomske moči naše držbe.

Na delovnem mestu opravljamo različna dela, ki pa jih spremljajo tudi različne in številne požarne nevarnosti.

Od vsakega delavca na kateremkoli delovnem mestu je predvsem odvisna posredna oziroma neposredna varnost pred požarom. Zato mora biti vsak poučen, kje lahko nastane med opravljanjem dela oziroma v tehnološkem procesu požar in kako ga bo najhitreje zatrl. Da bo temu kos, mora biti poučen o požarno-varnostnih ukrepih, ki jih mora upoštevati in o tem, kaj mora storiti v trenutku, ko je nastal požar.

Zato ne bo odveč, če vas opozorimo, da je samozasčita pred požarom temeljna funkcija v organizaciji požarnega varstva, ki je je treba krepiti na vseh delovnih mestih v organizacijah združenega dela. Le-ta pa bo uspešna le takrat, če bodo delavci strokovno poučeni o:

- požarno-preventivnih ukrepov na posameznem delovnem mestu,
- Praktični in taktični uporabi gasilnih sredstev in naprav, ki pridejo v poštev za gašenje,
- organizaciji dela in dolžnostih posameznikov v primeru požara.

Kako ravnamo ob nastanku požara?

Predvsem je potreben trezen preudarek, kaj moramo v tem trenutku storiti. Od trenutne situacije je odvisno, kaj moramo najprej storiti.

- Npr.:
- odstraniti ljudi iz ogroženega prostora,
 - odmakniti najbližje predmete, ki bi jih plamen lahko zajel,
 - zapreti plinski ventil na plinskem štedilniku oziroma na plinski peči,
 - ugasniti peč na kurilno olje,
 - izklopiti električni tok
 - preprečiti prepah in zapreti vrata sosednjih prostorov,
 - vzeti najprimernejši predmet oziroma sredstvo, s katerim bi nam uspelo pogasiti požar (mokra cunj, pokrovka, moka, voda, če nam gori pohištvo ali posteljnina) v nobenem primeru pa ne smemo uporabiti vode, če gori bencin, nafta, olje ali električna naprava. Še najbolj učinkovit je ročni gasilni aparat na prah ali CO₂.

Ne uporabljajte dvigal, če je nastal požar na stopnišču. Električni tok bo prekinjen in

ostali boste ujeti ter se lahko v dimu zadušite.

Če se da že vnaprej ugotoviti, da bo požar hitro dobil širši razmah in da mu sami ne bomo kos, potem nujno pokličimo na pomoč gasilce na tel. št. 93 ali postajo milice na tel. št. 92.

POMNITE!

Prepričajte se, preden zapustite stanovanje, če ste zaprli vse dovode do plinske naprave, izklopili električni tok na električnih napravah, ugasnili grelne naprave, ki lahko povzročijo požar.

Ali ste odmaknili gorljive predmete od segretyh naprav?

Ali ste ugasnili električne svetilke oziroma druge vrste svetilnih teles?

Ali ste izklopili radio in televizor, kadar močno grmi in treska oziroma kadar zapuščate dom za dalj časa?

Ali imate posode s kurilnim oljem in plinske jeklenke opravljene na varnem mestu?

Ali imate vžigalice in vžigalnike na takem mestu, da jih otroci ne morejo doseči?

V gospodinjstvu nastajajo požari iz dneva v dan in iz leta v leto zaradi istih vzrokov.

Ti pa so:

Neprevidno in nestrokovno ravnanje pri upravljanju z

jeklenkami pri kuhanju ali pri ogrevanju prostorov. Nastale so že silovite eksplozije, ki so prisotne dobesedno pritisnile ob zid, porušile prostore in zgradbe, življenje pa postavile na kocko. Neupoštevanje navodil, da je nalivanje peči, ko so še segrete, življenjsko in požarno nevarno in da je moral že marsikdo plačati za življenje, ker je bil tako opečen, da ni bilo več rešitve.

Elektrificirani gospodinjstvi pripomočki sodijo v vsako gospodinjstvo. Toda vedeti moramo, kdaj lahko postanejo le-ti nevarni za življenje in za požar. Posredi je električni tok, ki daje ustrezno toploto, moramo pa poznati njegove osnovne lastnosti in kdaj lahko postane nevaren. Ker daje električni tok močno toploto, se gorljiva snov lahko segreje, da povzroči vžig gorljive snovi. Občutek mravljinčaste roke, ki drži električni gospodinjski predmet, nas opozarja, da je v električnem predmetu kratek stik. Tudi slabo izolirane električne vrvice ogrožajo življenje človeka in so že povzročile požare. Tudi dotik mokre roke z električno napravo oziroma žico je lahko življenjsko usoden.

Klasične kurilne naprave,

dimni odvodi in poškodovani dimniki so še vedno večkrat povzročitelji požarov. Je cela vrsta činiteljev, ki povzročajo požare, le-te lahko preprečimo le, če naprave večkrat pogledamo, v kakšnem stanju so.

Pravilna hramba kurilnega olja in plinskih jeklenk je eden izmed zelo važnih požarno-varnostnih ukrepov, ki jih moramo dosledno izpolnjevati, da se nam ne pripeti najhujše. Mešanica hlapov enih in drugih gorljivih snovi z zrakom je eksplozijsko nevarna. Zato shranjevanje plinskih jeklenk ni primerno v kleti, temveč v prostorih, ki so v nivoju z zemljo.

Prostori, kjer je spravljeno kurilno olje, morajo biti požarno-varno urejeni. Imeti morajo dobro ventilacijo in za plin predpisano nepropustno električno napeljavlo. Pred ta prostor spadajo še naprave za gašenje. Če vraga tega še niste uredili, vam svetujemo, da to storite čimprej.

Mladim v poduk

Samoobramba pred požarom in drugimi elementarnimi nesrečami je naša dolžnost in skupna skrb pri reševanju v primeru nesreče. Na te dolžnosti nas ne opozarjajo samo

predpisi in navodila, temveč nas opozarja predvsem zavest, da je delovanje mladih v društvenih organizacijah osnovni pogoj za njihovo nadaljnje uspešno delo.

Ali si morda že član gasilske organizacije ali pa vsaj gasilskega krožka na svoji šoli?

Ali si imel priložnost slišati o požarnih nevarnostih, ki lahko nastanejo pri praktičnem pouku, predvsem pa v fizikalno-kemičnem kabinetu v šoli?

Ali te je že kdo poučil, kako se moraš obvladati in kaj storiti, če je nastal požar doma, v šoli ali v naravi?

Ali veš, kolikšna je škoda za gospodarstvo in za varstvo okolja, ki jo povzroči gozdni požar?

Ali si na taborjenju upošteval najnujnejše požarno-varnostne ukrepe, da ne bi povzročil požara?

Ali si že bil v svojem najbližjem gasilskem društvu oziroma v poklicni enoti in s kakšnimi napravami razpolagajo le-te za reševanje in gašenje?

Ali ste v šoli že uprizorili vajo za primer požara, in ali si sodeloval pri tej vaji?

GASILSKO DRUŠTVO
GROSUPLJE
AVGUST BURGER

Ure in ure prostovoljnega dela

Pozornemu bralcu tega glasila gotovo ni ušel podatek v prejšnji številki, da je bil Janez Železnikar iz Zgornje Drage najprizadenejši med graditelji novega gasilskega doma na Hudem. Tudi mi smo zasledili to in se odločili, da ga obiščemo.

Janez Železnikar je član GD Hudo od leta 1961 in je še vedno med najbolj aktivnimi v društvu. Ne le, da se udeležuje sestankov in da je v času gradnje doma sam opravil 2680 ur prostovoljnega dela, je gasilec v pravem pomenu besede. Kadarkoli je potrebna

pomoč pri gašenju požara odide na "položaj".

Pred tremi leti se je pričelo z ureditvijo dolgaletne želje članov GD, da dobijo svoj dom. Tovariš Janez je bil prisoten na gradbišču vsak dan, ne glede na dež ali sneg. "Ko smo pričeli z delom je bilo veliko ljudi" je povedal, "a s časom jih je dosti tudi odnehalo, bili so taki, ki so govorili, da je še čas, da bo že kako. Če bi poprijeli vsi, bi bilo delo hitreje končano. Dovolj bi bilo narediti kakih 400 ur, vsakemu." Kljub veselju ob pogledu na novi dom, vsem priznanjem in čestitkam, ki jih je prejel ob otvoritvi gasilskega doma, je bilo v teh besedah nekaj grenkobe.

Bil je predsednik gradbenega odbora, s svojim delom je dajal vzgled tudi pri mešanju malte, nošenju zidakov in zidanju. Poleg fizičnega dela je bila še vrsta sestankov gradbenega odbora. Na malce provokativno vprašanje po ženinem gledanju na njegovo odsotnost z doma, se je nasmešnil in rekel: "Ja, moram priznati, da je bilo oboje, tako razumevanje kot tudi karanje. Ob marsikaterem kritičnem trenutku pri gradnji in dogovarjanjih me je

ravno žena ohrabrila s svojim razumevanjem. Sedaj, ko dom stoji, je zadovoljna tudi ona." Dodati si upam, da tudi ponosna na velik prispevek svojega moža.

Takšna zagnanost kljub bližnjim 70. letom starosti gotovo zagotavlja, da delo za tovariša Janeza ni končano. "Dom je zunaj in znotraj dokončan, kar se tiče zidov. Želim pa, da bi posodobili in dopolnili našo gasilsko opremo. Društvo šteje danes 80 članov in upam, da bo med mladimi zdaj še več zanimanja za našo dejavnost, ko imamo nove prostore."

Janez Železnikar je član predsedstva občinske gasilske zveze in na prihodnjih sejah ga bo poleg drugega zanimalo tudi to, kako je s sredstvi, ki jih namenja GD, saj pričakuje pomoč pri nakupu nove opreme. In zopet bodo pred njim nove naloge, ki pa jim bo s svojim odnosom do dela gotovo kos. Vsi mladi gasilci, ki se srečujejo z njim in ga poznajo, pa so zagotovilo za uspešno, humano in odgovorno nadaljevanje poslanstva prostovoljnega gasilstva pri nas.

I. R.
Foto: F. Markelj

7. julija so na Muljavi odkrili doprni kip Josipa Jurčiča, delo akademskega kiparja Borisa Prokofjeva iz Ljubljane. Tako je Jurčičeva domačija dobila dokončno podobo. (foto: B. Ambrož)

Novi dom GD Hudo so odprli 26. avgusta 1984, ko so prizadevni člani društva pripravili slovesnost s kulturnim programom, parado ter vrtno veselico. Slovesne otvoritve so se udeležili predstavniki SO, DPO in občinske GZ ter predsednik republiške gasilske zveze Branko Božič. Pokrovitelj je bila DO IMP "Viktor Koleča" iz Ivančne gorice. V kulturnem programu so sodelovali člani pihalne

godbe iz Stične, folklorna skupina KD Zagradec, učenke oddelka glasbene šole Grosuplje v Ivančni gorici ter učenke OŠ Stična. Ob tej priložnosti so podelili priznanja za požrtvovalno delo pri gradnji doma članom GD Hudo in krajanom. Na fotografiji so člani GD Hudo pred svojim gasilskim domom.

foto: F. Markelj